

Klage på forslag til utvidelsen Saltdal kirkegård – reguleringsendring Rognan øst og Idrettsplassen nord.

Rognan har behov for en større kirkegård, spesielt med den eldrebølgen som forventes i nær fremtid. Det er naturlig å øke arealet på eksisterende kirkegård siden den har et nærområde som ikke er bebygget. Men som nærmeste nabo og direkte berørt, har vi store innvendinger mot det fremlagte forslaget over området som skal berøres. Vi vil først legge frem problemstillingene vi ser for å komme med et sammendrag av disse, og en alternativ løsning til slutt.

1. Friområdet.

Siden Myra ble regulert som boligområde på 70-tallet har det berørte området vært et mye brukt friområde for både nærmiljø og turgåere, området er i daglig bruk både sommer og vinter. Også besøkende i nærområdet og brukere av Rognan camping benytter disse turstiene. Denne aktiviteten har økt de siste årene både på grunn av den økte interessen for turgåing, men også siden dette er enkleste adkomstvei fra Rognan og tilsluttende boligfelt fra nord, vest og sør til flyplasskogen/friområde. Den berørte stien er utgangspunkt ikke bare for småturer og hundetretning, men også for videre turstier som går fra Preben Von Ahnens veg til Saltdalselva, Nerauran og videre mot Nes. Det er etablerte turstier som berøres av fremlagte forslag. For turgåere/brukere vil den forelagte planen for utvidelse medføre et savn. Omlegging av disse stiene vil ikke bli like tiltrekkende, da de fleste ikke ønsker å gå langs andres gårdsplasser og husvegger, eller bruke andres private veier – de aller fleste oppfatter dette som en krenking av andres privatliv.

2. Avrenning fra kirkegården, og dreneringsbehov ved utvidelse mot sør.

Først på 90-tallet ble kirkegårdsområdet som vender mot Myra ferdigstilt og tatt i bruk for gravsteder. De følgende årene observerte vi endring i området av dreneringsgrøften som er avmerket som problemområde på kartet. Det ble en økende "stank" på somrene spesielt i varmt vær. Lukten minnet om svovel og ammoniakk, og vannet der endret seg, fikk algevekst og vi observerte ofte klaser av bobler (som om en gjæring foregikk). Dette tilsvarte de erfaringer som andre kirkegårder med åpen dreneringsrør hadde med organisk avfallsstoffer. Dette avtok for noen få år siden, og de siste somrene har det ikke luktet og vannet ser ut som normalt jernholdig myrvann.

Men de gangene hunden vår har vært i vannet ved problemområdet av grøften (Tjeldmyrosen) sist sommer, måtte den spyles ute p.g.a. stanken. Vi har luftet hunder daglig i dette området siden 1992 og refererer derfor hit.

Det er flere forhold som gjør at vi påpeker dette nå:

- a) I følge tilgjengelig skriftlig materiale består Rognan av sandterrasser og sletter. Men Moveien 33 har en jordsbunn bestående av tett blåleire, mens eiendommen er omgitt av naboer med sandjord. Dette tilsier at det kan være flere "leirområder" muligens under kirkegården som gjør at "likvann" renner over disse

og ut i dreneringsgrøften og mulig grunnvann.

b) Da vi gravde ut et bed mot nord kom vi ned på brakklukt og skjellrester på 30 cm dybde.

c) Deler av boligområdet Myra (mot Nordøst) ligger så lavt i terrenget at forsikringsselskap fraråder å lage innredet kjeller på grunn av faren for grunnvann, og flere av våre naboer har hatt grunnvann i kjelleren. Vi har også observert at springfloen har gått over de åpne dreneringsgrøftene (avmerket på vedlagte kart) og ut i skogen. På midten av 80-tallet hadde vi kommunens folk på befaringsfor å utrede avmerket "problemområde" i grøften Tjeldmyrosen, for å se om også dette området kunne legges i rør, siden grøften derfra og videre mot vest var rørlagt. Området var en fare for barn i området, da det ikke kunne kjennes noen bunn når vi stakk en stakk ned 1,8 meter – og grøftene var sleipe siden fallet møt sjøen er for lavt til å gi effektiv avrenning.

Daværende sjef for Teknisk etat i Saltdal kommune, Nils Lauksund, ga oss beboere i Myra byggefelt muntlig beskjed om at på grunn av springflo, kunne grøfta fra problemområdet og videre ut mot sjøen ikke legges i rør. Resultatet ble at grøftebunnen ble steinsatt og kantene rensket og skrånnet.

d) I følge vår informasjon, er det klare krav til drenering og hensyntaken til grunnvannsnivå når man anlegger kirkegårder. Dreneringen skal legges godt under gravene (kistegraver skal ha minimum 0,3 meter jord under seg) og dermed skal det ikke forekomme vannforurensing fra kirkegårdene heller. Jeg siterer utdrag fra brev om problemstillingen som jeg fant på nettet. Dette er datert 10/17/08 og er fra Bjørg Einan, avdeling for vannhygiene, divisjon for miljømedisin ved Nasjonalt folkehelseinstitutt, til Kommuneoverlege i Stange kommune:

"Utslipp av drens vann direkte til bekkesystem uten foregående rensing er akseptabelt hvis dreneringen er lagt dypt nok i forhold til gravene. Den organiske belastningen fra nedbrytning av de døde kroppene vil, så fremt gravene ligger over grunnvannsstanden, ikke medføre en uakseptabel forurensing av drens vannet. Det vil ikke være andre forurensingsfaren enn fra den som kommer fra vanlige organiske stoffer.

Det er svært viktig at drenering legges dypt nok og på en slik måte at gravene under ordinære forhold er tørre. Dersom grunnvannsstanden i gravområdet i flomperioder heves slik at kistene i gravene blir oversvømmet, vil det kunne bli en større utvasking av organiske stoffer fra kistene. Dette vil kunne medføre at vannet som dreneres ut etter at grunnvannsstanden igjen synker, vil kunne bli utsatt for oksygensvikt og derfor få en råtten lukt. Denne lukten vil forsvinne fra vannet etter forholdsvis kort kontakttid med luft.

Kilde: <http://post.gruk.no/pipermail/kompass/2009-April/000048.html>

Vi har ansett det urimelig å kontakte kommunen tidligere for denne problemstillingen, dette på grunn av tidligere svar fra Nils Lauksund, både muntlig og i brev om "Grøft Tjeldmyrosen" datert 28.11.86, om muligheten til å legge dette problemområdet i rør, og hensynet til de påvirkende som har sine gravlagt i sørlige hjørne. Men hvis kirkegården utvides slik det er planlagt, kan dette bli et alvorlig problem mht all den organiske "avfallsmassen" som vil kunne påvirkes av grunnvannstand, springflo og eventuelle andre grunnforhold. Siden utvidelsen planlegges for fremtiden bør man også ta høyde for at været kan endres og det blir mer nedbør som vil påvirke de problemene vi har nevnt under punkt 2. Vi refererer til Metrologisk Institutt som påstår at de med ganske stor sikkerhet kan si at vi står ovenfor store klimautfordringer i tiden framover, og bl.a. klimaforsker Rasmus Benestad som sier at flommer og ekstreme nedbørmengder ser ut til å komme oftere i fremtiden.

Med den erfaringen vi som nærmeste nabo mot sør, har hatt med siste kirkegårdsutvidelse er jeg redd for at eiendommene i nærheten ikke blir beboelig uten en omfattende drenering og heving av planlagt område til forsvarlig høyde, det vil si minst 1,9 meter. Graven skal være så dyp at kisten får minst 1 meter jordoverdekning, kister som ikke fyller fastsatte krav til kister skal ha minst 1,7 meter jordoverdekning, maks kistehøyde er 0,6 meter (Ref. gravferdsloven.), og etter vår informasjon skal det skal være 0,3 meter jord under før eventuell drenering.

3. Forringelse av området og tomter i Myra.

Ved det foreslåtte alternativet vil turområdet og tilgjengeligheten til det store natur- og aktiviseringsområdet som flyplasskogen utgjør, bli forringet. Tilgjengeligheten fra denne siden vanskeliggjøres. Dette er også et stort blåbær og tyttebærområde for både unge og eldre, og en naturopplevelse for de som ønsker en rolig stund. De siste årene har vi sett rådyr, elg, rev, hare og et utall fuglearter mellom tomte vår og kirkegården. Turstien som berøres, brukes flittig til kortere og lengre turer og leder til både sjø, elv og fjell.

Selv om det settes opp levegger mot boligfeltene vil grensen komme så nær boligen og gårdsplassen med sitteplasser, at folk vil kvie seg for å bruke en eventuell ny sti mellom oss og kirkegården.

Eiendommene vil tape verdi på å få kirkegården så nær uten det eksisterende friarealet som buffersone, og en tilfredsstillende drenering som tar høyde for all overflatevann samt oppsamling og bortføring av organiskforurenset væske fra den nye kirkegården. Siden vi har sett springflo opp til vår eiendom vil en stormflo eller 30-årsflo kunne gi uante følger. Ved den planlagte utvidelsen kan det være fare for at enkelte eiendommer blir liggende lavt mot området omkring og derfor bli berørt av både overvannsproblematikk og grunnvannsforurensing hvis det ikke blir satt inn mottiltak.

4. Kort oppsummering av klagen.

- a) Rekreasjon og helse: Deler av det foreslåtte området for utvidelsen av kirkegården, og deriblant tilførselsveier til et unikt friområde forsvinner. Det berørte området benyttes bl.a. av barneskolen, pensjonister, mosjonister og andre som ønsker å oppleve ro og stillhet mens de trener seg opp/holder den fysiske helsen vedlike.
- b) Grunnforhold: Sørlike del av det foreslåtte området for utvidelse inneholder et våtmarksområde med stort dreneringsbehov, og fare for overvann ved springflo. Eiendommer i området har gjentatte ganger vært plaget med grunnvann i kjellere. Grunnforholdene her inneholder noen områder med blåleire, noen med sand og det er også brakkvannsrester (skjellrester og brakkluft) like under overflaten. Tidligere utvidelse har medført sjenereende lukt og endringer av vannet (væsken) i dreneringsgrøften over flere år.
- c) Verdiforringelse: Det foreslåtte området for utvidelse berører to boligfelt direkte, og spesielt de to eiendommene som grenser mot kirkegården. Ved tidligere utvidelse har det ikke kommet innsigelser selv om dette medførte både praktiske og økonomiske konsekvenser. Først de siste par årene har vi kunnet nyte utearealet uten å sjenere gravfølger eller bli plaget av stygg lukt i varmt vær. Vi ser det urimelig at kommunen utvider kirkegården på en slik måte at vår eiendom får en forringet verdi siden andre løsninger er enklere og lett tilgjengelig, samt fremmer bruk av friluftsliv, habilitering og rekreasjon.
- d) Andre løsninger: Det er store ubenyttede områder rett øst for dagens kirkegård med skog og ugress. Det er god tilgjengelighet for entrepenører og tilførselsstien fra gml. E6 kan enkelt flyttes lengre nord siden den ikke har rekreasjonsverdi, men fører direkte fra gangveien inn på flyplassen. Den såkalte travbanen på nordvestsiden av flyplasskogen er ikke i bruk til annet en kjøring med firhjuliger, snøskutere og "bilrally" (på helg- og kveldstid).
- e) Manglende konsekvensutredning: Det forutsettes at kostnadsgrunnlaget kvalitetssikres i vedtak det. 03.11.2010 og at detaljprosjektering av kirkegården skal inneholde vurdering av kostnader forbundet med frostfri vannledning, re-asfaltering og flere lyspunkter. Dette gjør oss tvilende til om alle sider av den foreslåtte utvidelsen er vurdert, slik at kommunen ikke risikerer store kostnadsoverskridelser i dette arbeidet. Vi etterlyser derfor en konsekvensutredning av foreslått utbygging som berører grunnforhold, høy vannstand, springflo/stormflo og drenering som vil påvirke boligfeltet i Myra. Vi stiller oss også tvilende til den foreslåtte fyllingskråning i saksfremlegget og hvordan dybden for drenering av gravene vil påvirkes.
- f) Manglende alternativ fra planleggerens side savnes.

5. Forslag til endring av foreslått område.

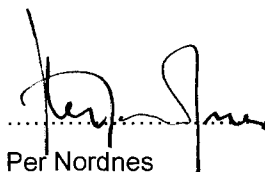
Vedlagt følger et bearbeidet kart over området. Her er det tegnet inn en alternativ utbygging som går mot øst.

- a) Dette området vil ikke komme i konflikt med den etablerte turstien og berørte boligfelt.
- b) Det nye forslaget vil også gi en enkel tilgang for entreprenører med maskiner og annet utstyr for drenering og oppfylling av den nye kirkegården, siden de da kan bruke flyplassiden mot nordøst.
- c) Vårt forslag gir en mer rektangulær kirkegård, noe som kan medføre større utnyttelsesgrad med flere gravplasser, og lavere kostnader til undersøkelser av grunnforhold, belysning og vedlikehold.
- d) Problemstillinger knyttet mot problemområdet til eksisterende dreneringsgrøft må fremdeles tas i betraktning siden fallet mot fjorden er meget dårlig, og en springflo vil kunne sende organisk avfallsvæsker oppover en eventuell ny dreneringsgrøft. Undersøkelser av grunnforhold anbefales, eventuelle områder med leirlommer må kartlegges.
- e) Hvis grunnforholdene tilsier et behov for drenering på området, kan det lages et lukket dreneringsystem på et komprimert område, og all avrenning kan styres direkte i grunnen eller mot fjorden ved behov. Det blir kortere avstander og dermed billigere.

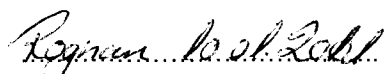
Vi ønsker at denne klage/innsigelsen skal følge videre saksbehandling.

Med hilsen

Gnr/bnr/fnr 42/5/62, 42/5/78

.....
Per Nordnes

.....
Laila Nordnes

Rognan 10. januar 2011